REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA
REPUBLIKA HRVATSKA
COMMISSION FOR THE RESOLUTION OF
CONFLICTS OF INTEREST
REPUBLIC OF CROATIA

Broj: M-46/13

Zagreb, 10. travnja 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Povjerenstvo), na temelju odredbe članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11, 12/12, 126/12 i 48/13-pročišćeni tekst; u daljem tekstu: ZSSI), **u predmetu dužnosnika Renata Krulčića, gradonačelnika Grada Pazina,** na svojoj 9. sjednici, održanoj 10. travnja 2013., daje sljedeće

MIŠLJENJE

1. Dužnosnik Renato Krulčić, gradonačelnik Grada Pazina zajedno sa svojom suprugom, uz ograničenja koja se navode u izreci ovog mišljenja, mogu kao vlasnici nekretnine-obiteljske kuće podnijeti zahtjev za stjecanje prava na zajedničko financiranje programa korištenja obnovljivih izvora energije.

2. Na internetskim stranicama Grada Pazina i drugim lokalnim medijima dužnosnik treba pravovremeno i transparentno učiniti javno dostupnim podatke o činjenici da sudjeluje u natječaju za stjecanje prava na zajedničko financiranje obnovljivih izvora energije

3. Dužnosnik ne smije sudjelovati u radnjama koje provodi Grad Pazin u svezi s navedenim programom, a posebice se mora izuzeti iz dijela postupka u kojem se utvrđuju uvjeti za sjecanja prava na zajedničko financiranje, kako na taj način ne bi pogodovao svojoj supruzi i sebi na način da znatno ograniči ili isključujući druge potencijalne sudionike u vezi s ispunjavanjem formalnih uvjeta za odobravanje financiranja.

4. Ukoliko raspoloživa sredstva za zajedničko financiranje programa korištenja obnovljivih izvora energije budu nedostatna za sve sudionike u natječaju koji ispunjavaju formalne uvjete natječaja, dužnosnik i njegova supruga se trebaju izuzeti od stjecanja prava na zajedničko financiranje.

Republika Hrvatska, Ul. Kneza Mutimira 5, 10 000 Zagreb, Tel: ++385/1/5559 527, Fax: ++ 385/1/5559 407
e-mail: info@sukobinteresa.hr, OIB 60383416394

Obrazloženje

Člankom 3. stavkom 1. i 2. ZSSI-a propisano je tko su dužnosnici u smislu tog Zakona, odnosno na koje se isti primjenjuje.

Budući da je Renato Krulčić kao gradonačelnik Grada Pazina dužnosnik prema članku 3. stavak 1. podstavak 43. ZSSI-a, Povjerenstvo daje mišljenje sukladno članku 6. stavku 2. ZSSI-a.

Na temelju zahtjeva kojeg je dužnosnik podnio dana 29. ožujka 2013. godine, a koji je proveden kroz knjige ulazne pošte pod brojem 711-U-365-M-46/13, formiran je spis broj M-46/13.

Postupajući sukladno članku 6. stavku 1. ZSSI-a, dužnosnik u svom zahtjevu traži davanje mišljenja da li bi kao gradonačelnik Grada Pazina bio u sukobu interesa ako se njegova supruga javi i eventualno bude izabrana na javnom natječaju kojeg će raspisati Grad Pazin u vezi s zajedničkim financiranjem programa korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima.

Uz zahtjev prileže Prijedlog programa korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) u kućanstvima (obiteljskim kućama i više stambenim zgradama) na području Grada Pazina od prosinca 2012. godine, odluka Upravnog odbora Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost klasa: 024-04/13-03/02, ur. broj: 363-02/01-06-13-2, od 7. ožujka 2013. godine i odgovor Ureda Grada Pazina na upit Ureda Povjerenstva od 9. travnja 2013. godine.

Temeljem priložene dokumentacije i postavljenog zahtjeva dužnosnika proizlazi da je Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost dana 12. prosinca 2012. godine objavio natječaj za prikupljanje ponuda jedinica lokalne samouprave radi zajedničkog sufinanciranja programa korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima.

Na osnovu pristiglih ponuda na predmetni natječaj, Upravni odbor Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost donio je odluku klasa: 024-04/13-03/02, ur. broj: 363-02/01-06-13-2 od 7. ožujka 2013. godine, kojom je između još 47 kandidata, s najvećim brojem bodova prema predviđenim kriterijima izabrao Grad Pazin, s ukupnom investicijom od 2.500.000,00 kuna, pri čemu je predloženo sudjelovanje Fonda u tom projektu u odnosu na opravdane troškove za 2013. godinu u iznosu od 792.000,00 kuna ili izraženo u postotku 39,60 % investicije.

U skladu s Prijedlogom Programa korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima za područje Grada Pazina, Grad bi u ukupnom financiranju sudjelovao s 10%, dok bi ostatak od oko 50% troškova realizacije programa snosili sami korisnici sredstava.

Grad Pazin priprema javni natječaj u svezi s provedbom tog programa, te osniva povjerenstvo za provedbu natječaja, koje bi provodilo sve aktivnosti vezane uz natječaj, a bilo bi sastavljeno od predstavnika Grada Pazina, koje bi imenovao sam gradonačelnik.

Natječaj bi bio otvoren 45 dana, s mogućnošću ponavljanja natječaja, do utroška planiranih, odnosno dodijeljenih sredstava od strane Fonda.

U prethodno opisanoj situaciji na osnovu navedenih činjenica i okolnosti prilikom davanja mišljenja Povjerenstvo je kao relevantne razmatralo odredbe članka 2. ZSSI-a, kojima je određeno da obnašajući javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, te da će postojati sukob interesa kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti, kada se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

U tom se smislu ukazuje i na odredbe članka 5. ZSSI-a koje propisuju da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano, čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana, kao i da ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana, kao i da su za obnašanje javnih dužnosti osobno odgovorni prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali, a građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, koje je u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Nadalje, člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a dužnosnik je dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Dužnosnicima je temeljem članka 7. točke i) ZSSI-a zabranjeno koristiti svoj položaj utjecanjem na odluku izvršne vlasti, kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.

Primjenjujući prethodno citirane zakonske odredbe na konkretan slučaj, prije svega ukazuje se dužnosniku da činjenicom što bi u natječaju sudjelovala samo njegova supruga kao suvlasnica obiteljske kuće, nije izbjegnuta potencijalna situacija sukoba interesa, jer se temeljem članka 4. stavak 5. ZSSI-a radi o s njim povezanom osobom.

Ujedno se na ovom mjestu dužnosniku ukazuje i na pravnu prirodu instituta suvlasništva, kako je to određeno prama Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96.,68/98.,137/99., 22/00.,73/00.,114/01.,79/06.,141/06.,146/08., 38/09.,153/09 i 143/12.) koje se definira kao suvlasništvo nad idealnim dijelovima neke stvari, u konkretnom slučaju obiteljske kuće. Stoga je Povjerenstvo shvaćanja da se u takvoj situaciji supruga dužnosnika kao suvlasnica jednog idealnog dijela obiteljske kuće sama ne bi niti valjano mogla prijaviti na natječaj, s obzirom da se projekt odnosi na sufinanciranje

obiteljskih kuća u cjelini, pa se prema ovom shvaćanju na raspisani natječaj mogu javiti jedino zajedno dužnosnik i njegova supruga kao vlasnici cijele obiteljske kuće.

U takvoj se situaciji sudjelovanjem u natječaju radi stjecanja prava na sredstva zajedničkog sufinanciranja obnovljivih izvora energije, dužnosnik istovremeno pojavljuje u dvostrukoj ulozi i to s jedne strane kao dužnosnik; gradonačelnik Grada Pazina, dakle kao osoba koja obnaša poslove u javnom interesu Grada koji i raspisuje predmetni natječaj, dok se s druge strane pojavljuje i kao fizička osoba, koji bi s obzirom da ima prebivalište na području Grada Pazina načelno trebao imati sva prava i obveze kao i sve ostale osobe koje imaju prebivalište na području iste jedinice lokalne samouprave kao i on.

U svojstvu dužnosnika Renato Krulčić bi prema sadržaju, djelokrugu i ovlaštenjima u obavljanju poslova gradonačelnika grada kao jedinice lokalne samouprave, trebao sudjelovati u postupku provedbe javnog natječaja u vezi s dodjelom sredstava za sufinanciranje navedenog programa.

Istovremeno Renato Krulčić se kao zainteresirana osoba i građanin Pazina pojavljuje u postupku sufinanciranja u njegovom gradu sa svojim privatnim interesima, te bi kao takav trebao imati pravo sudjelovati u natječaju za stjecanje prava na sufinanciranje, koji će raspisati Grad Pazin, te eventualno, u skladu s uvjetima natječaja, to pravo i ostvariti.

Nesporno je da se u ovakvoj situaciji pojavljuje pitanje nepristranosti dužnosnika u obnašanju njegove javne dužnosti, posebice kada upravo on treba imenovati povjerenstvo koje će raspisati natječaj i potom odabrati osobe koje će biti sufinancirane, a ovo pitanje ostaje i kada bi odluku o imenovanju povjerenstva za natječaj i delegirao na svog zamjenika. Uz to, Povjerenstvo ocjenjuje da bi sudjelovanje dužnosnika u postupku realizacije navedenog programa, a osobito u dijelu njegove provedbe koji se odnosi na utvrđivanje kriterija za ispunjavanje uvjeta za stjecanje prava na sufinanciranje po navedenom programu, bilo suprotno odredbama članka 2. stavka 1. podstavka 3. ZSSI-a, jer bi to moglo utjecati na njegovu nepristranost o obavljanju javne dužnosti.

Stoga je Povjerenstvo razmatrajući ovakvu poziciju dužnosnika, zaključilo da on prema citiranoj odredbi članka 2. stavka 1. ZSSI-a, u svakom slučaju svoj privatni interes mora podrediti javnom interesu.

Njegovo sudjelovanje u natječaju kao građanina moguće je ocijeniti kao okolnost u kojoj bi kao dužnosnik mogao utjecati na tijela i osobe koje donose odluke u tom procesu, s obzirom da je u to involviran i njegov osobni interes, a ukoliko bi tako i stvarno postupio time bi ostvario zabranjeno djelovanje dužnosnika u smislu članka 7. točka i) ZSSI-a.

S druge strane Povjerenstvo je u ovakvoj životnoj situaciji razmatralo da li bi se na neki način mogao ostvariti i privatni interes dužnosnika, a da time niti na koji način integritet dužnosnika i javni interes ne bi bili dovedeni u pitanje, pa je u tom smislu došlo do slijedećih zaključaka.

Ukoliko dužnosnik želi sudjelovati u natječaju zajedno sa svojom suprugom kao vlasnicima obiteljske kuće, dužan je u skladu s načelom javnosti djelovanja u poslovima koji su u vezi s njegovim obnašanjem dužnosti, temeljem članka 5. stavka 4. ZSSI-a učiniti

javnosti dostupnom činjenicu svoga sudjelovanja u natječaju i to na službenim stranicama Grada Pazina i na druge primjerene načine putem lokalnih medija.

Nadalje, u skladu s gore navedenom odredbom članka 7. točke e) ZSSI-a, prema kojoj je dužnosniku zabranjeno utjecati na neko tijelo ili osobu, radi osobnog probitka ili probitka njemu povezane osobe, u svezi s odredbom članka 2. stavka 2. podstavka 3. ZSSI-a, prema kojoj i racionalno percipirana mogućnost da privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti, dužan je izuzeti se iz svake radnje postupka provedbe natječaja, a osobito iz dijela postupka u kojem se utvrđuju uvjeti za stjecanje prava na sufinanciranje.

Ukoliko raspoloživa sredstva ne budu dostatna za sve sudionike u natječaju koji ispunjavaju formalne uvjete, dužnosnik se treba izuzeti od stjecanja prava na zajedničko financiranje prema programu.

Naime, u slučaju da jedan ili više podnositelja zahtjeva u okviru navedenog programa, a koji ispunjavaju uvjete natječaja, ne stekne to pravo zbog nedostatka sredstava u navedenom programu, među sudionicima natječaja koji stječu pravo na sredstva ne može biti i sâm dužnosnik, jer se i takve okolnosti na osnovu činjenice obnašanja njegove dužnosti mogu smatrati rezultatom utjecaja na osobe koje su imenovane da provode natječaj i donesu odluke u navedenom postupku. Stoga se od dužnosnika očekuje, da se štiteći načela savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti, te čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo dužnosti koju obnaša, sukladno odredbi članka 5. stavka 1. ZSSI-a, u takvim okolnostima izuzme od ostvarenja navedenog prava.

Postupi li dužnosnik tijekom navedenog postupka prema svim ovim uputama, moći će se smatrati da je u navedenom postupku učinio sve kako bi otklonio mogućnost stjecanja dojma vlastitog sudjelovanja u postupku, kao utjecaja na objektivnost i nepristranost u odlučivanju tijela i osoba uključenih u istom postupku i učinio sve što je potrebno da odijeli svoj privatni od javnog interesa, te da sukladno tome tada njegovo djelovanje ne bi bilo u suprotnosti s odredbama ZSSI-a.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo sukladno članku 6. stavku 1. ZSSI-a daje mišljenje kako je navedeno u izreci ovog akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur